

Α' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 17 Δεκεμβρίου 1990

Γνωμοδότηση με αριθμό 286/1390

Προεδρεύων: Δ. Παπανικολάου, Αντιπρόεδρος

Σύμβουλοι: Ε. Σαρακηνός, Α. Παπαντωνόπουλος, Λεων. Παπίδας,
Ευτ. Κορουγένης, Αρ. Κορυσόπουλος, Β. Κολοβός, Γ. Πα-
τρινέλης

Πάρεδροι : (γνώμη άνευ ψήφου): Κ. Ηλιακοπούλου, Η. Παπαδόπουλος
Ι. Πράσιнос, Δ. Αναστασόπουλος

Εισηγήτρια: Κ. Ηλιακοπούλου, Πάρεδρος

Ερώτημα : Με αριθ. πρωτ. Φ.031/97/Α1/417/1990 της Δ/σης Εκκλ/
κής Διοίκησης, Τμήμα Α'

Περίληψη Ερωτήματος: Αν κατά την ίδρυση νέας ενορίας στον οικισμό Αλυκής της Κοινότητας Σηρονομής Θηβών μπορεί να αποτελέσει ιερό ενοριακό ναό το εξωκλήσιο της Υπαπαντής του Χριστού του οικισμού αυτού, ενόψει της αντίθετης γνώμης του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου της Ενορίας Γενεθλίου Θεοτόκου Σηρονομής, στη διοίκηση και διαχείριση του οποίου υπάγεται το εξωκλήσιο.

Στο παραπάνω ερώτημα το Τμήμα γνωμοδότησε ως εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ.1,2,3 και 4 του άρθρου 36 του ν. 590/1977 "περί του καταστατικού χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος" η ενορία μετά του ενοριακού ναού ως βασική μονάδα οργάνωσης του εκκλησιαστικού βίου λογίζεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 1 παρ.4 του νόμου αυτού, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η ενορία ιδρύεται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου και γνωμοδότηση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, που παρέχεται εντός μηνός από της διαβίβασης της σχετικής αιτήσεως, μη κωλυμένης της εκδόσεως του Προεδρικού Διατάγματος σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη. Για την ίδρυση ενορίας χρειάζεται αίτηση του ήμίσεος τουλάχιστον του αριθμού οικογενειών που απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 3 Κανονισμού 8/1979) για την ίδρυση ενορίας. Τα όρια κάθε ενορίας καθορίζονται από το οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο. Κέντρο της εν γένει Εκκλησιαστικής ζωής της ενορίας είναι ο ενοριακός ναός, που καθορίζεται με απόφαση του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

Τη Διοίκηση και διαχείριση του νομικού προσώπου του Ιερού ενοριακού ναού έχει το Επικλησιαστικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ.2 και 7 παρ.1 του Κανονισμού 8/1979. Στους ιερούς ενοριακούς ναούς υπάγονται και τα παρεκκλησία ή εξωκλήσια αυτών (άρθρο 1 εδ.α' Κανον. 8/1979). Όπως ορίζεται δε στο άρθρο 13 παρ. 4 του ίδιου ως άνω Κανονισμού, όλα τα παρεκκλησία και εξωκλήσια (πλήν εκείνων που τελούσαν ήδη υπό τη διαχείριση του ΤΑΚΕ κατά το χρόνο εκδόσεως του Κανονισμού αυτού) υπάγονται στη διοίκηση και διαχείριση του ενοριακού ναού, εντός των ορίων του οποίου κείνται. Κατ' αποκουθήαν τη διοίκηση και διαχείριση των εξωκκλησιών και παρεκκλησιών έχει το επικλησιαστικό συμβούλιο του ενοριακού ναού στον οποίο υπάγονται.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ.1 του Ν. 590/1977 και τα άρθρα 966 και 971 του Αστικού Κώδικα, στα οποία το άρθρο αυτό παραπέμπει, οι ιεροί ναοί, ως πράγματα προωρισμένα για την εξυπηρέτηση θρησκευτικών σκοπών, είναι πράγματα εντός συναλλαγής.

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων το Τμήμα έχει τη γνώμη ότι, εφόσον υφίστανται οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία νέας ενορίας στον οικισμό Αλυκής της Κοινότητας Ξηρονομής Θηβών, είναι δυνατή η ίδρυση αυτής τηρουμένης της διαδικασίας που προβλέπεται στη παράγραφο 2 του άρθρου 36 του Ν. 590/1977 και στην παρ.1 του άρθρου 2 του Κανονισμού 8/1979, ήτοι με προεδρικό διάταγμα, προτάσει του Υπουργού Εθν.Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου και απλή γνωμοδότηση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, που πάντως δεν παρακωλύει την έκδοση του διατάγματος αν δεν εκδοθεί μέσα στη νόμιμη προθεσμία του μήνα. Εννοείται ότι η απόσπαση αριθμού ενοριτών από την υφιστάμενη ενορία του Ιερού Ναού Γενεθλίου της Θεοτόκου Ξηρονομής Θηβών προς ίδρυση νέας ενορίας σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να μειώνει τον απαιτούμενο/αυτής αριθμό οικογενειών, σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 3 του Κανονισμού 8/1979.

Η αρμοδιότητα για τον καθορισμό των ορίων της νέας ενορίας και τη μεταβολή των ορίων της υφιστάμενης ήδη ενορίας ανήκει στ οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 35 του Ν. 590/1977 και την παρ.1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 8/1979. Στο ίδιο Μητροπολιτικό Συμβούλιο ανήκει και

η αρμοδιότητα για τον καθορισμό του ενοριακού ναού που θα εξυπηρετεί τις λατρευτικές ανάγκες και την εν γένει εκκλησιαστική ζωή της νέας ενορίας (παρ.4 άρθρου 35 Ν.590/1977). Κατά τη γνώμη του Τμήματος το οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο δεν κωλύεται να ορίσει ως ιερό ενοριακό ναό της νέας Ενορίας το υφιστάμενο ήδη εξωκλήσιο της Υπαπαντής του Χριστού καθόσον με την ίδρυση της νέας Ενορίας και τη μεταβολή των ορίων της παλαιάς, το εξωκλήσιο αυτό δεν θα κείται πλέον εντός των ορίων της Ενορίας Γενεθλίων της Θεοτόκου Σηρονομής Θηβών και συνεπώς δεν θα υπάγεται κατά νόμον στη διοίκηση και διαχείριση του νομικού προσώπου της Ενορίας αυτής.

Εξ άλλου, σε περίπτωση ιδρύσεως νέας ενορίας εντός της περιοχής παλαιάς ενορίας, Τμήμα της ακίνητης περιουσίας του ενοριακού ναού από τον οποίο αυτή αποσπάσθηκε μεταβιβάζεται στον ενοριακό ναό της νέας Ενορίας μετά από γνώμη του οικείου Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και απόφαση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου (άρθρο 3 παρ.7 Κανον. 8/1979). Κατά μείζοντα συνεπώς λόγο μπορεί να υπάγεται στη νέα ενορία το εξωκλήσιο, το οποίο δεν είναι καν ακίνητη περιουσία του ενοριακού ναού, αλλά πράγμα εκτός συναλλαγής, του οποίου μόνο τη διοίκηση και διαχείριση έχει ο ενοριακός ναός, στην περιφέρεια του οποίου κείται. Μετά δε τη μεταβολή των ορίων της παλαιάς Ενορίας και την ίδρυση της νέας, θα παύσει και η διοίκηση και διαχείριση του υφιστάμενου ενοριακού ναού Γενεθλίου της Θεοτόκου Σηρονομής Θηβών επί του εξωκλήσιου, το οποίο συνεπώς θα μπορεί να ορισθεί ως ενοριακός ναός της νέας ενορίας από το οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

Στο ερώτημα όθεν προσήκει η ως άνω αναλυτική απάντηση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα

20/12/90

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Δ. Παπανικολάου

Η Εισηγήτριας

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Κ. Χαλαροπούλου